

## Karta przedmiotu

|                                          |                                                                                                                       |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                                                                                        |                       |       |
|------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|--------------------------------------|------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|-------|
| Nazwa i kod przedmiotu                   | Teoria tekstu - wykład (Wykład), PG_00133581                                                                          |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                                                                                        |                       |       |
| Kierunek studiów                         | Filologia polska (O)                                                                                                  |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                                                                                        |                       |       |
| Data rozpoczęcia studiów                 | październik 2025 r.                                                                                                   |                                                           | Rok akademicki realizacji przedmiotu |                        | 2025/2026                                                                                                                                                                              |                       |       |
| Poziom kształcenia                       | II stopnia                                                                                                            |                                                           | Grupa zajęć                          |                        | Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów<br>Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki |                       |       |
| Forma studiów                            | stacjonarne                                                                                                           |                                                           | Sposób realizacji                    |                        | na uczelni                                                                                                                                                                             |                       |       |
| Rok studiów                              | 1                                                                                                                     |                                                           | Język wykładowy                      |                        | polski                                                                                                                                                                                 |                       |       |
| Semestr studiów                          | 2                                                                                                                     |                                                           | Liczba punktów ECTS                  |                        | 1.0                                                                                                                                                                                    |                       |       |
| Profil kształcenia                       | ogólnoakademicki                                                                                                      |                                                           | Forma zaliczenia                     |                        | zaliczenie                                                                                                                                                                             |                       |       |
| Jednostka prowadząca                     | Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Filologii Polskiej -> Zakład Języka Polskiego                              |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                                                                                        |                       |       |
| Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców) | Odpowiedzialny za przedmiot                                                                                           |                                                           | dr Beata Jędrzejczak                 |                        |                                                                                                                                                                                        |                       |       |
|                                          | Prowadzący zajęcia z przedmiotu                                                                                       |                                                           | dr Beata Jędrzejczak                 |                        |                                                                                                                                                                                        |                       |       |
| Formy zajęć                              | Forma zajęć                                                                                                           | Wykład                                                    | Ćwiczenia                            | Laboratorium           | Projekt                                                                                                                                                                                | Seminarium            | RAZEM |
|                                          | Liczba godzin zajęć                                                                                                   | 15.0                                                      | 0.0                                  | 0.0                    | 0.0                                                                                                                                                                                    | 0.0                   | 15    |
|                                          | W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0                                                                           |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                                                                                        |                       |       |
| Aktywność studenta i liczba godzin pracy | Aktywność studenta                                                                                                    | Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów |                                      | Udział w konsultacjach |                                                                                                                                                                                        | Praca własna studenta | RAZEM |
|                                          | Liczba godzin pracy studenta                                                                                          | 15                                                        |                                      | 1.0                    |                                                                                                                                                                                        | 9.0                   | 25    |
| Cel przedmiotu                           | Zapoznanie studentów ze współczesnymi lingwistycznymi metodami analizowania i interpretowania różnych odmian tekstów. |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                                                                                        |                       |       |

| Efekty uczenia się przedmiotu | Effekt kierunkowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Effekt z przedmiotu                                                                                                                                                                                                                                                      | Sposób weryfikacji i oceny efektu                                                                                                                                                                                                      |
|-------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                               | [FPMU2_W07] Zna, rozumie i stosuje zaawansowane metody analizy językoznawczej w swoich badaniach.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Zna zasady opisu struktury tekstu. Zna znaczenia jednostek leksykalnych tekstu. Wie, jak charakteryzować właściwości różnych typów tekstów.                                                                                                                              | [SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny<br>[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja<br>[SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna<br>[SW5] realizacja zadania problemowego                                                                |
|                               | [FPMU2_U02] Posiada językowe oraz literackie kompetencje wystarczające do przygotowania specjalistycznych prac pisemnych oraz wystąpień w języku polskim o różnej formie, celu, objętości i stylu, z wykorzystaniem właściwych dla przedmiotu badań metodologii oraz źródeł i nowych zaawansowanych technologii.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Posługuje się pojęciami z zakresu tekstologii, semantyki i pragmatyki.                                                                                                                                                                                                   | [SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna<br>[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny<br>[SU5] realizacja zadania problemowego                                                                                                           |
|                               | [FPMU2_U06] Rozwija własną kompetencję językową i dba o poziom polszczyzny współpracowników.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Dyskutuje z propozycjami interpretacyjnymi utworów.                                                                                                                                                                                                                      | [SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja<br>[SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna<br>[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny<br>[SU5] realizacja zadania problemowego                                                                |
|                               | [FPMU2_K02] W sposób odpowiedzialny wykorzystuje wiedzę językoznawczą przy podejmowaniu różnorodnych zadań i projektów zgodnie z regułami, myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Potrafi weryfikować przyswajane treści językoznawcze oraz docenia wartość posiadanej wiedzy w rozwiązywaniu różnorodnych problemów. Jest kreatywny w pomysłach interpretacyjnych. Potrafi pracować samodzielnie i w grupie. Umie dyskutować i przedstawiać swoje opinie. | [SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja<br>[SK3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna<br>[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny<br>[SK5] realizacja zadania problemowego<br>[SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta |
|                               | [FPMU2_W09] Zna mechanizmy ekonomiczne, prawne i gospodarcze ujawniające się w polszczyźnie w języku, wpływające na rozwój różnych form przedsiębiorczości, zgodne z zasadami etyki.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Rozumie wpływ różnych kontekstów na znaczenie słowa i na znaczenie intencjonalne całego tekstu (artystycznego, naukowego, religijnego, politycznego).                                                                                                                    | [SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny<br>[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja<br>[SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna<br>[SW5] realizacja zadania problemowego                                                                |
|                               | [FPMU2_U05] Posiada pogłębione umiejętności badawcze z zakresu językoznawstwa, obejmujące analizę różnorodnych tekstów, uogólnienie wyników badań, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na oryginalne rozwiązywanie złożonych problemów.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Streszcza tezy autorów i je komentuje. Analizuje różne teksty, stosując narzędzia badawcze, z którymi zapoznał się na podstawie lektur. Argumentuje własne sądy, dbając o poprawność językową.                                                                           | [SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja<br>[SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna<br>[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny<br>[SU5] realizacja zadania problemowego                                                                |
| Treści przedmiotu             | [FPMU2_W05] Posiada pogłębioną wiedzę o powiązaniach językoznawstwa z innymi obszarami humanistyki oraz wybranymi obszarami nauk społecznych, w szczególności kulturoznawstwem, naukami o sztuce, filozofią, historią, psychologią, socjologią oraz jest świadom podstawowych problemów i możliwości badawczych wynikających z powiązania tych obszarów.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Zna najważniejsze założenia badawcze semantyki i pragmatyki tekstu. Zna podstawowe pojęcia stosowane w lingwistycznych badaniach nad tekstem.                                                                                                                            | [SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny<br>[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja<br>[SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna<br>[SW5] realizacja zadania problemowego                                                                |
|                               | Współczesna lingwistyka tekstu. Wybrane zagadnienia struktury i znaczenia tekstu. Tekst a styl. Badanie tekstów naukowych i artystycznych pod względem najważniejszych zagadnień tekstologicznych i pragmatycznych. Zagadnienie metatekstu. Zastosowanie wybranych teorii i metod badawczych współczesnej lingwistyki do analizy konkretnych tekstów, np.: metoda badania językowego obrazu świata, metoda kognitywna, metoda Analizy A. Wierzbickiej. Rozważanie na przykładzie tekstów różnych zagadnień szczegółowych, np. potoczny obraz świata a obraz świata kreowany przez autora, rola kontekstu w interpretacji znaczeń w tekście, językowe wykładniki wartościowania w tekście itp. |                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                        |
| Wymagania wstępne i dodatkowe |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                        |

|                                                             |                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                         |  |
|-------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|--|
| Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się | Sposób oceniania (składowe)                                             | Próg zaliczeniowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Składowa oceny końcowej |  |
|                                                             | kolokwium                                                               | 51.0%                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 100.0%                  |  |
| Zalecana lista lektur                                       | Podstawowa lista lektur                                                 | <ul style="list-style-type: none"><li>J. Bartmiński, Tekst jako przedmiot tekstologii lingwistycznej [w:] Tekst. Problemy teoretyczne, red. J. Bartmiński, B. Boniecka, Lublin 1998.</li><li>R. de Beaugrande, W. Dressler, Kryteria tekstowości [w:] Tekst. Wybór opracowań. Część pierwsza, UMCS Lublin 2004.</li><li>T. Dobrzyńska, Rola i zasięg relacji intertekstualnych jako czynnika organizującego tekst literacki. Pytania i dylematy [w:] Stylistyka a pragmatyka, red. B. Witosz, Katowice 2001.</li><li>T. Dobrzyńska, Tekst w perspektywie stylistycznej.</li><li>M.R. Mayenowa, Spójność tekstu a postawa odbiorcy [w:] Tekst. Wybór opracowań, jak wyżej.</li><li>Od niespójności do (super)koherencji. Rola metatekstu w utworze literackim [w:] Tekst styl poetyka. Zbiór studiów, Kraków 2003.</li><li>K. Ożóg, Operatory metatekstowe w polszczyźnie potocznej [w:] Tekst. Wybór opracowań. Część druga, Lublin UMCS 2004.</li><li>Pajdzińska, Językowy obraz świata a poetyckie gry z gramatyką, [w:] Semantyka tekstu artystycznego...</li><li>Pajdzińska, Semantyka ciemności w poezji Anny Kamieńskiej, Prace Filologiczne, tom XLIII, Warszawa 1998.</li><li>J. Puzynina, Lingwistyka a rozumienie tekstu [w:] Też Słowo wartość kultura, Lublin 1997 A. Wierzbicka, Metatekst w tekście [w:] Tekst. Wybór opracowań. Część druga.</li><li>S. Gajda, Styl osobniczy uczonych [w:] Styl a tekst, red. S. Gajda, M. Balowski, Opole 1996.</li><li>M. Krauz, Wartościowanie w recenzjach publicystycznych, [w:] Styl a semantyka, red. I. Szczepankowska, Białystok 2008.</li><li>S. Mikołajczak, Metatekst w tekście humanistycznych prac naukowych, Studia Polonistyczne 1991, t. 16/17.</li></ul> |                         |  |
|                                                             | Uzupełniająca lista lektur                                              | <ul style="list-style-type: none"><li>J. Bartmiński, S. Niebrzegowska-Bartmińska, Tekstologia, Warszawa 2009.</li><li>B. Boniecka, Tekst potoczny a dyskurs, [w:] Tekst. Problemy teoretyczne.</li><li>T. Dobrzyńska, Czas w tekście zatrzymany. Modyfikacje obrazu czasu w utworach poetyckich, Przegląd Humanistyczny 2007 nr 1.</li><li>J. Labocha, Tekst, wypowiedź, dyskurs [w:] Styl a tekst.</li><li>E. Malinowska, Twórca tekstu urzędowego, [w:] Język i styl twórcy.</li><li>J. Puzynina, Językoznawca jako interpretator tekstów poetyckich, [w:] Język pisarzy jako problem lingwistyki.</li><li>D. Zdunkiewicz-Jedynak, Wykłady ze stylistyki, Warszawa 2008.</li></ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                         |  |
|                                                             |                                                                         | Adresy eZasobów                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                         |  |
|                                                             | Przykładowe zagadnienia/<br>przykładowe pytania/<br>realizowane zadania | Analizy konkretnych tekstów z zastosowaniem wybranych teorii i metod badawczych współczesnej lingwistyki, np.: metody badania językowego obrazu świata, metody kognitywnej, metody analizy A. Wierzbickiej. Na przykładzie różnych tekstów rozważania dotyczące zagadnień szczegółowych, takich jak: potoczny obraz świata a obraz świata kreowany przez autora, rola kontekstu w interpretacji znaczeń w tekście, językowe wykładniki wartościowania w tekście itp.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                         |  |
| Praktyki zawodowe<br>w ramach przedmiotu                    | Nie dotyczy                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                         |  |

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.